

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan opoldne.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadst.,
Učiteljska tiskarna.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta
K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46.—,
za ostalo tujino in Ameriko K 54.—.

Inserati: Enostopna petična vrstica 30 v; pogojem prostor 50 v; razglasi in po-
slano vrstica po 60 v; večkratni objavi po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Denar za boj proti socialni demokraciji.

Cela vrsta najbogatejših ljudi Nemčije se je združila v »državno zvezo proti socialni demokraciji«, da zbere »volilni zaklad« za »preteče politične in gospodarske boje«. V to svrhu je državna zveza izdala v juliju t. l. oklic, katerega je objavil sedaj berlinski »Vorwärts!«. V njem se opozarja na »hude mezdne boje«, ki utegnejo nastopiti po vojni. Potem pravi:

»Tu velja, o pravem času se oborožiti, da moremo prestati preteče politične in gospodarske boje. »Državna zveza proti socialni demokraciji« se mora zopet kakor pred volitvami leta 1907, pečati z obsežnim in velikopoteznim delom. K temu rabi najizdatnejših sredstev in pričenja, da se more lotiti tega dela, zbirati volilni zaklad. Ako nečemo gledati ruske razmere, bo požrtvovalnost o pravem času opravičena, da se prepreči polom meščanske družbe. Kdor pozna znamenja časa in je za to, da se posveti z bakljo resnice v najširše ljudske kroge in s tem prepreči težka škoda ljudske celote, se bo izognil poznejšemu očitaniu: Ti bi bil lahko prispeval svoje k temu, da se odvrne preteča nevarnost. Raditega treba, da vsi prispevate po svojih močeh v volilni zaklad. S tem pomagajte, da ne bo vladala najpustejša enakopravnost proletarskih instinktov mas na razvalinah meščanske družbe in našega gospodarskega reda na svetu. V obrambni vojni smo proti socialno demokratičnemu napadu. Vojakovodjem pa treba denarja, denarja in še enkrat denarja!«

Zakaj ta gospoda berači po deželi, ni pravzaprav razumeti. S »Vorwärts-om« rečemo le eno: Koliko časopisov, urednikov, nacionalnih ekonomov, agitatorjev bi bilo s tako denarno zbirko plačanih, koliko potiskanega papirja bi se moglo zmetati v velikih množinah zanje. Ne dvomimo, pri prihodnjih odločilnih bojih bomo doživeli naskok na mamonizem, za katerega obsežnost si niti ne moremo predstavljati. V kakšnem stanju bo ta naskok našel delavsko ljudstvo? Že vnaprej moramo povdariti, da se v finančnem oziru ne bomo mogli meriti z našimi nasprotniki. In tako nam ostane kot najboljša orožje prot temu le naše socialistično prepričanje, le naše nepretrgano trdno strnjenje. Kot ljudska armada, ki se tepe za lastno stvar, se bomo borili proti plačanim četam kapitala.

Narodnostno vprašanje.

(Konec.)

Narodnost pa izgine brez sledu, neopazeno, brez vsakega nasilja lahko tudi tedaj,

kadar se nahaja z nizko stopnjo kulture poleg narodnosti, ki ima že svoj književni jezik, razvito znanost, tehniko in ekonomijo. Kdor si hoče znanje in znanosti sosedne narodnosti prisvojiti, se mora priučiti tudi njenega jezika. Jezik nerazvite, manj kulturne narodnosti pa se omejuje le na družino in oni del prebivalstva, ki je oddaljen od prometa in javnega življenja, ker povsod prevladuje jezik kulturnejše, naprednejše narodnosti. Nasprotno pa si more osvojiti agrarična, gospodarsko manj razvita narodnost sosedno industrijsko ozemlje, ako se kompaktno priseli vanj. Zato opažamo v ozemljih kakor tudi v ljudskih krogih, ki pripadajo posameznim narodnostim, neprestano valovanje in spremembo. In nič ni bolj reakcionarno in neuspešno, kakor postavljati jeziku toku posameznih narodnosti. Pa vendar smatrajo nacionalni politiki za svojo glavno nalogo in opravilo, da se bore ali za teritorialni ali pa za personalni princip svoje narodnosti. Prvi oznanjajo, da mora ostati dežela, v kateri so govorili ljudje nekoč njih materni jezik, za vse čase lastne narodnosti, dočim trdijo drugi, da mora ohraniti vsak član njihove narodnosti, ki zapusti kdaj lastno deželo svoj materni jezik tudi v tuji deželi. Te dolžnosti ne proklamirajo le za njega samega, ampak tudi za njegove otroke in vnuke za vse večne čase. Ne le, da se nahajajo narodnosti v večnem, neprestanem toku in razmahu, tudi njih vsakokratne meje ni mogoče vedno natančno določiti. Saj ne tvorijo nobenih trdnih organizacij, ampak so le neoblikovane mase, ki jih druzi le goli čut jezikovne skupnosti; saj se morejo razumeti le s pripadniki iste jezikovne skupine, le z njimi morejo živeti skupno duševno življenje, v nasprotju pa z onimi, ki govorijo tu, nerazumljiv jezik, ne morejo imeti nobenega večjega stika. Posamezni jeziki niso vedno ostro ločeni drug od drugega. Književni jeziki pač, ne pa tisti jeziki, ki se še niso povzpeli do te višine in stopnje razvoja. Večji jezikovni razredi se pač razlikujejo med seboj. Toda sorodni jeziki enega in istega jezikovnega razreda razpadajo zopet v številna narečja, in za marsikatero teh narečij je le težko določiti z gotovostjo, h kateremu jeziku ga je najpravičnejše šteti; to so narečja, ki omogočajo razumevanje z enim ali drugim sosednim jezikom, ki pa zato nimajo sama od sebe nobenega določenega na-

cionalnega čuta v enem ali drugem zamislu. Te vrste narodnosti pripadejo polagoma tisti sosedni, bolj razviti narodnosti, ki ima nanje največji vpliv, najsibo že, da žive z njo v isti državi, ali pa so navezane na njo v kakem drugem oziru. Tako je na pr. prav lahko razlikovati grški jezik od bulgarskega ali nemški od ruskega. Nemogoče pa je natančno določiti jezikovno mejo med Srbi in Bulgari. Vse te okolnosti zelo otežkočajo naš namen, natančno določiti meje in pojem posameznih narodnosti, tem bolj, ker se nasprotja med narodnostmi čisto dotikajo gospodarskih in političnih nasprotij, ki jih sejejo posamezni razredi s svojim izkoriščanjem in hujkanjem med te narodnosti. Le redko naletimo kje na objektivno, neinteresirano proučevanje jezikovnih mej, in le redko je dana izsledovalcu teh mej prilika, da bi mogel dobiti vse tiste vpogled v dejanski položaj, ki jih potrebuje, da natančno preišče resnično stanje stvari. Toda, najsibo bodo meje posameznih narodnosti še tako slabo določene in trdne, vendar so njih medsebojni boji kaj vroči in brezobzirni. Pač pa moremo reči o narodnostih, da so v neprestanem valovanju in razmahu, in to valovanje in ta razmah učinkuje zdaj uničujoče, zdaj dvigajoče. K. Kautsky.

Vojna.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, 31. julija. Uradno se razglša: Povodom uspešnega podjetja naših naskakovnih čet v ozemlju Sasso Rosso smo vjeli 25 Italijanov. Na celi beneški fronti izredno živahno letalsko delovanje.

Bitka na zapadni fronti.

Berlin, 31. julija. Armadna skupina kraljeviča Ruprechta: Na flanderski fronti živahno poizvedovalno delovanje. Sovražnik je ponovno naskočil Merris, ki je končno ostal v njegovih rokah. Severno Alberta in južno Somme zjutraj ljut artiljerijski ogenj. Dan je potekel mirno. — Armadna skupina nemškega cesarjeviča: Na glavnem bojišču sovražna infanterija po svojem porazu z dne 29. julija večeraj ni nastopila. Pred Sapony je bil silen delni napad sovražnika zavrnjen. Med Fere en Tardenois in gozdom Monniere so nskakovali

LISTEK.

Lakota v pregovoru.

Zadnjič mi je nekdo rekel: »Tudi ti boš dobil tvojo mast,« na kar ga zavrnem: »Ali veš, kje raste poper!« Tedaj sva se oba spogledala in zasmejala na glas. Prišlo nama je na misel, kako temeljito je tedaj vojna razmrevarila naš zaklad pregovorov. Komu se pač še polubi, govoriti o »pogreti kolerabi«, kdo bi ne dal kaj »za kruh, namazan s sirovim maslom« ali celo za »grahovo jed«? »Hmelj in slad sta že davno zapravljena«, mnogo bi se jih danes dobilo tudi, ki bi »pobirali iz žrjavice kostanj«, ako bi ga le bilo kje dobiti. Celó »tlačje olje zbirati na glavi« bi bil v času pomanjkanja premožga dobiček, iz njega bi se mogel napraviti kokos. Kako more biti »lastno ognjišče zlata vredno«, ako ni na njem nikakega goriva? »Olje vlivati v ogenj« ne gre, celo ako mati »sedi na vročem oglju« in ako »hoče kuhati le z vodo«, vse ostane »trdo kakor podplat«.

Ker pa ne more nihče »živeti od zraka«, tedaj je treba »vgrizniti v kislo jabolko« in se brigati celo »za jajca, ki niso zležena«. Kdor »ustreli kozla« ali »zavohla pečenko«, ta je »pravcati srečolovec«. V tem slučaju velja iz-

rek: »Ta zna več, kakor samo hruške peči«. Ako pride takšen skupaj s kako »gosko«, potem bi »to zanj bilo žrtje«. »Meni se cedi slina v ustih.« Pa žalibog, ribe so racionirane.

Kje je oni, ki bi imel še »velike rozine v vreči«?, tega bi »zbodel oves«, svet bi mu pač zaklical: »Dqber tek!«, kajti rozine so »zaplenjene«. Tedaj je že bolje, da se dobi »kašo, namazano okrog ust«. Kdor more »zaviti vrat kake perutnini«, ta si lahko »zabaše s tem usta«, kajti »ako sam jem, bom debel«. Vprašanje ostane vendarle, ako bi mu perutnina ne bila vračunjena, kajti »živel bi kakor v deveti deželi«. Vojno-prehranjevalni urad hoče naš pred tem obvarovati, kajti on zbira le »zelje in repo« za prosto prodajo, toda »temu treba dobrega želodca«.

»S to stvarjo mi ne hodi blizu« čujemo večkrat. Kljub temu: »On si olupi repico«, se letos čimdalje bolj uveljavlja, kajti »v sili tudi vrag žre muhe«. Vendar »to vse so brezkrušne umetnosti«, zato »se ne plazimo okrog vrele kaše«. Danes »vzame od nas vsak pes košček kruha«. Ako vprašuješ, ta si želi skledico mesa iz Egipta, ni niti govora »o dobro pečeni gosi«.

Znani pregovor pravi: »On je debel mož, tedaj dober«. To danes ni nič čudno, če je kdo »sama kost in koža« ali »on nima ne soka, ne

moči«. Krvava ironija je »nobenega mesa, nobene ribe«, ravno tako, da »ne leži noben zajec v popru«. Danes je popolnoma nemogoče, da bi kdo »s koščekom slanine hotel loviti miši«. Koliko besedi nismo napravili že »svinjarskih«, da smo koga oblatili, danes se vsakdo odkrije pred živaljo.

»Kava in sladkor napravita mošnjiček lažji«, to dejstvo je menda nastalo v vojni, ne pa: »Bog, ki da zobe, da tudi kruh!«, tudi »Daj nam naš vsakdanji kruh« je izgubil svoj dober glas.

»Koliko vrišča radi ene omelete«. Ta pri-slovica izvira iz sedemnajstega stoletja, kdor jo je izrekel, je bil vsekakor mnenja, da ni vredno govora, izgubljati radi »jajčnega kolača« le eno besedo. Pozna ljudi, ki bi izruvali dišeče drevo, ako bi ga dobili. »Kuhamo raznovrstne juhe« dobiva vedno več veljave. »Mleko po-božnega načina mišljenja« je postalo kislo. »V vsako stvar vtakniti svoj nos«, bi bil velik užitek.

»Kdor nosi maslo na glavi, temu ni treba hoditi na sonce«, to velja za oderuhe. »Z medom se mazati okrog ust«, je težka stvar. Ravnotako ne svetujem nikomur, da bi imenoval svojo sosedinjo »neumno gosko«, kajti dobiti bi znala zaslužni križec za vojno pomoč. Kdo more danes »udarjati s klobaso po preka-

Francozi in Američani popoldne v najgostejše strnjene vrstah. Njih napadi so se vsi izjalovili. Tudi od gozdu samem se je zrušil šestkrat ponovljeni sovražni naskok. Naša infanterija je poraženega sovražnika večkrat napadla in se je ustalila na predzemlju svojih postojank. Vzhodno Fere en Tardenois je panavljajal sovražnik zvečer in tekom noči brez uspehov svoje izgub polne napade. Ravno tako so se izjalovili sovražnikovi delni napadi pri Romignu-ju. V bojih zadnjih dni smo zajeli več kot 4000 vjetnikov. S tem se zviša število od 17. julija dalje ujetih nasprotnikov na več kot 24.000. Včeraj smo sestrelili v zračnem boju 19 sovražnih letal.

Berlin, 31. julija zvečer. Na bojni fronti je današnji dan potekel mirno.

Pred novo nemško ofenzivo.

Zeneva, 31. julija. Pariški listi javljajo, da Nemci silno obstrlejujejo francoske pozicije pri Reimsu. Tudi Verdun je pod težkim nemškim ognjem. Vse kaže, da stojimo pred novo nemško ofenzivo.

Dnevne beležke.

— **Deželna poslovalnica za oblačila** nanašanja, da se je pričelo z razpošiljanjem izkaznic A za ljudsko blago. Strankam, ki so se osebno zglašile, se izkaznice dostavijo na dom, skupnim pismenim prijavam posameznih uradov se izkaznice dostavijo poverjeniku dotičnega urada. Vsled tega se občinstvo prosi, da ne hodi nadlegovat z vprašanji deželno poslovalnico oziroma presojevalnico za izdajanje izkaznic, temveč naj vsakdo počaka, da se mu izkaznica osebno dostavi. Pripominja se, da se pri ogromni množini prosilcev vsled nezadostne zaloge blaga pri prvi razdelitvi ni moglo ustreči vsem in v polnem obsegu. Vsi, ki izkaznice sedaj ne dobe, jo dobe pri jedni prihodnjih razdelitev ljudskega blaga, ki se bodo vršile sukcesivno na dobo vsakih 3 mesecev.

— **Uvedba popolnega nedeljskega počitka** brivcev na Kranjskem. Z ozirom na pomankanje delavnih moči in z ozirom na to, da je bilo treba dati pomočnikom na delavne dni nadomestni počitek so se člani deželne zadruge brivcev na obnem zboru, dne 16. julija zedinili in soglasno sklenili, da uvedejo od 1. avgusta t. l. popolni nedeljski počitek in da z istim dnem cene za postrežbo primerno zvišajo. Načelstvo deželne zadruge brivcev prosi vse častite obiskovalce brivnic, da od 4. avgusta dalje ob nedeljah ne posečajo več brivskih lokalah in sicer tudi v tem slučaju ne, če bi se kedo izmed članov ne ravnal po sklepu zadruge in da bi imel brivnico še dalje ob nedeljah odprto.

— **Deželna zveza za tujski promet** je imela včeraj v Ljubljani zborovanje, katerega se je udeležilo mnogo zastopnikov raznih korporacij. Zveza je dovolila prometnemu odboru goriškemu in odboru za vzdrževanje Vintgarja podporo po 1000 kron.

— **Deček je zašel v Tomačevo** pod Ljubljano, kjer se nahaja že več dni. Star je 4 do 5 let. O sebi ne ve povedati drugega, kakor da mu je ime Tomček, materi pa Urška; oče je v

jenini ali »naliti pristnega vina«? To je ravnotako nemogoče, kakor bi hotel reči: »Daj svojo gorčico zraven!« »Odkod jemati in ne krasti?« bi mogel vprašati.

Kdor sedaj reče, »da mu je vseeno«, pa nima mesne karte, ta že obrne pozornost nase. Kdor ima »gobo v želodcu«, tega bi ne smeli v teh časih zavidati. »Polen želodec se ne uči rad«, bi se lahko črtal. Tudi ako najbolj diši, bi morali nehati, ker se je komaj začelo. »Ti neumna ovca, govedo, vol itd. učinkuje le nasprotno namenu.

Kdo bi se mogel čutiti prizadetega, ako bi se mu reklo »Ti si izgubil svojo debelost?« Gotovo nihče.

Tako se izpreminjajo časi. Popolnoma nemogoče je, »govoriti od srca sveže in prosto, ker je zadaj vedno kaka zapreka. Lakota je najboljša kuharica«, bi se šlo. Vsakdo bi bil rad najneumnejši kinet »radi velikih krompirjev«. »To smrdi kakor sir« slišal sem zadnjič na cesti. Električna železnica se je ustavila in izprevodkinja je vprašala: »Odkod imate sir? Saj se ga ne dobi«.

Edin pregovor ima pa še danes popolno upravičenost. Oče, mati in otroci, župan in svetovalci potrjujejo vsi: »Tiček je ali pa umri!« (Po »Arbeiterwille«.)

vojski. Ima še dva bratca, Binček in Francelj po imenu. Imajo baje tudi nekaj kôz. Kdor ga pogreša, naj se zglaš v gostilni pri Kovaču poleg cerkve v Tomačevem.

— **Še premalo je orožništva v Avstriji**, zato je povečala c. kr. vlada število orožnikov »z ozirom na vedno večje delo in negotove razmere«. Glasom državnega proračuna je povečala vlada orožništvo za 2 majorja, 7 ritmojstrov, 13 štabnih stražnih mojstrov, 200 stražnih mojstrov prvega razreda, 340 stražnih mojstrov drugega razreda in 2447 orožnikov. Tozadevni stroški znašajo 4,7 milijonov kron. Tako bo imelo odslej orožništvo 342 gažistov, 565 gažistov brez činovnega razreda in 17.759 oseb navadnega moštva.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske** v času od 21. do 27. julija 1918. je bilo naslednje: Novorojencev 20, mrtvorojenci 3, umrlo je 18 oseb, med njimi 12 domačinov in 6 tujcev. Za grižo sta umrli 2 osebi, za jetiko 4 (med njimi 2 tujca), za različnimi boleznimi 12 oseb. Za infekcijskimi boleznimi, in sicer za grižo je obbolelo 5 domačinov in 3 vojaki, za vrtico (difterijo) 2 domačina.

— **Prepovedan izvoz sena in slame**. Glasom razpisa c. kr. deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 19. junija 1918 štev. 18.383 mora mestna občina ljubljanska k pokritju deželnega kontingenta prispevati s 4000 q sena in 300 q slame. Ker so ta krmila zasežena, ne sme noben posestnik seno in slamo brez dovoljenja mestne občine izvažati. (§ 15. zak. z dne 3. junija 1918 drž. zak. štev. 192). — Ker se bo sedaj pričela košnja otave, se posestniki, ki stanujejo izven mestne občine, imajo pa svoje travnike v mestnem pomerju, v lastnem interesu pozivljajo, da si pri mestnem magistratu preskrbe transportno dovoljenje.

— **»Moralno manjvredni individui«**. Poslanec Hillebrand je vložil na domobranskega ministra interpelacijo, v kateri je opozarjal tudi na povelje dunajskega vojaškega poveljstva z dne 27. decembra 1915, v katerem odreja omenjeno poveljstvo posebno ravnanje z »moralno manjvrednimi individui«, to je z onimi vojaki, ki so podvrženi alkoholu, ali so nezanesljivi itd. Med drugim pravi to povelje, da je odposlati take individuije, če so sposobni za fronto, takoj na bojišče, če pa so nesposobni za bojišče, pa jih je uvrstiti v vojno službo neposredno za bojiščem, kjer naj se uporabijo kot črnovojniški delavci. Interpelacija pripominja, da je pač skrajno krivično, da se vojaška poveljstva ne ozirajo niti na zdravniška izpričevanja in na fizično nesposobnost vojaštva, ampak pošilja bolne vojake, ki so za vojno službo nesposobni v neposredno vojno območje na delo.

— **Iz Goriškega**. Delavce stavbene stroke in sicer mizarje, tesarje, kovače, kleparje, kamnoseke, zidarje in opekarnarje na Goriškem, ki so vložili prošnje za oprostitev od vojaške službe potom c. kr. zavoda za vzpostavitev Goriške, opozarjamo, da je c. kr. brambeno ministerstvo zavrnilo celo vrsto prošenj iz razloga, ker dotični evidenčni listi in podatki glede vojaštva niso bili točno izpolnjeni. Opozarjamo torej delavce, da naj poslane evidenčne pole točno izpolnijo, oziroma, če se ne čutijo dovolj sposobne, da jih dajo izpolniti po večšem tovarišu v vojaški službi. V kratkem se razpošljejo na naslove delavcev, ki so bili vložili pomanjkljive evidenčne liste nove pole, katere je točno izpisati in poslati na naslov Dr. Henrika Tuma v Trstu, Via Domenico Rosetti štev. 23/I.

— **Drobne novice iz Idrije**. Vojaške stotnije, ki so prihitele vsled bivše stavke v Idrijo so še vedno tu. Domačini se silno pritožujejo, da kradejo po njivah in vrtovih. Za delegata S. L. S. in J. D. S., ki sta bila v deputaciji pri ministrstvu na Dunaju, so pobirali prispevke za stroške od hiše do hiše. Delegata soc. dem. stranke je plačala strokovna organizacija iz lastnih fondov. Pri deputaciji na Dunaju sta prisostvovala tudi poslanca meščanskih strank gg. dr. Ravnihar in Gostinčar. Obravnavala pa sta z ministri o delavski stvari poleg deputacije iz Idrije soc. dem. poslanec Skaret in sodr. A. Kristan. Delavska deputacija je dobila utisk, da delavstvo zna zastopati edinole, kdor je soc. demokrat. Poslanec Gostinčar je interpeliral v drž. zboru, naj se dovoli idrijskem delavcem sekati drva v eraričnem gozdu. Ker je to delavstvu dovoljeno že ves čas vojne, je bila ta interpelacija nepotrebná. Delavci pač zahtevajo, da se jim preskrbe drva v skladišča po primerni ceni, ne pa, da bi se z nabavo sami mučili še povrh svoje službe in lačni. Vročinska bolezen neke posebne vrste se čimdalje

bolj širi po mestu in okolici. V nekaterih družinah zbole vsi. Smrtnih slučajev ni. Za aktivno nud. delavstvo in družine se od časa stavke sem precej skrbi. Le ubogih privizionistov in ostalih privatnih revnejših slojev se nihče ne spomni. Mleka ni, mesa ni, drugega ni.

— **Hrastnik**. Danes, dne 30. t. m. ponoči je nenadoma umrl rudar sodrug Ignacij Kramžer. Bil je član strokovne organizacije in konsumnega društva. Zapušča vdovo s štirimi nedoraslimi otroci. Bodi mu zemlja lahka!

— **Vojaški tatovi**. Na Rečici pri Bledu je prišel h krčmarju Ivanu Klemenčiču neki korporal z dvema infanteristoma. Rekel je, da ima nalogo dobiti sobo za svojega pomočnika. Najeli so sobo za pomočnika in tri sobe zase. Zjutraj ob treh so odšli. Drugi dan so Klemenčičevi videli, da so jim vojaki odnesli 42 rjuh, 16 prtov, 24 servijet, 14 moških srajc, 16 ženskih srajc in še drugega perila v skupni vrednosti na 7000 kron.

— **Eksplodizija na blejskem kolodvoru**. Na blejskem kolodvoru se je te dni pri nekem vlaku zgodila silna eksplozija bencina, ki je zavila vso postajo v dim. Sumijo, da sta izvršila zločin dva civilista.

— **Zopet železniška nesreča**. Na postaji Lusnik blizu Beljaka je zadel tovorni vlak v vojaški transport, in sicer od strani, tako da mu je odtrgal 14 voz, pri čemer je en voz popolnoma razbilo. Smrtnih slučajev sicer ni obžalovati, pač pa je bilo več poškodovanih, sicer večinoma le lahko. Nesreča se je zgodila v noči od sobote na nedeljo.

— **Plačilno gibanje uslužbencev graške cestne železnice**. Graško namestništvo je poslalo organizacijskemu vodstvu graških cestnih železničarjev sporočilo, da se vrše poganjanja glede plač danes, 1. avgusta. Osebe cestne železnice bo sklepalo o izidu teh poganjanj na posebnem shodu, ki ga priredi v ta namen v Gradcu danes zvečer.

— **Letno zborovanje »Svobodne politične ženske organizacije v Beljaku«** se je vršilo v nedeljo, dne 21. julija. Govorilo je več sodrugov in sodružic o ženskem gibanju zadnjih let, sodr. Neutzler pa je obširno predaval o »boju žene za svobodo in pravico«.

— **Gad je pičil** petnajstletno deklčo Zofijo Krautovo v Selniku pri Želimljah.

— **Zvišanje invalidnih rent v Nemčiji**. V Avstriji imamo še vedno stari invalidni pravilnik, ki določa za invalida mesečno rento šest kron, katere se zviša pri vsaki šarži za dve kroni. Doklada za ranjene znaša mesečno 16 kron. Le v slučaju popolne nesposobnosti za vsako delo plačajo invalidu 72, na Dunaju 90 kron. V Nemčiji je dobival invalid — prostak doslej mesečno 56,80 kron, pri nesposobnosti za delo seve primerno več. K temu pridejo še razne doklade, ki tudi niso tako majhne, kakor pri nas, ampak niso nič manjše kot je navadna invalidna pokojnina. Nemški vojni minister je dovolil sedaj invalidnim pokojnikom nove doklade, ki se gibljejo od 18 do 43 kron mesečno, kar je odvisno od večje ali manjše sposobnosti za delo.

— **Več moke na Nemškem**. Od 19. avgusta dalje bodo na Nemškem zvišali deleže moke zopet na 200 gramov. Količina kruha bo odvisna od tega koliko dodatnih sredstev bo na razpolago.

— **Pomanjkanje časopisnega papirja**. Glasom odredbe trgovinskega ministrstva veljajo določbe glede omejitve uporabe rotacijskega časopisnega papirja tudi še za mesec avgust.

— **Polica j za dvanajstletnim dečkom na vlaku**. Na ogrski omejni postaji Smatini je ogrski policaj prijel dvanajstletnega dečka z Dunaja, ki je imel v nahrbtniku krompir. Deček je tekkel od vagona do vagona, policaj za njim, deček na streho, policaj za njim, deček je pri skoku z vagona na vagon padel z vlaka, ki ga je povozil. Železniški uslužbenci so hoteli policaja pobiti, pa je urno zbežal.

— **Dve začasni službi cestnih mojstrov** so razpisane. Prošnje je vložiti do 30. avgusta 1918 pri c. kr. deželni vladi. Natančnejša pojasnila so razvidna na razglasu, ki je nabit na mestni deski.

Politični pregled.

— **Narodni svet**. V zadnji seji Jugoslovanskega kluba je načelnik dr. Korošec naznanil, da se bo dne 16. avgusta ustanovil v Ljubljani narodni svet. Dne 17. avgusta se bo vršila v Ljubljani seja Jugoslovanskega kluba.

— **Češki tednik v Berlinu**. Iz Prage se poroča, da bota v kratkem začela v Berlinu izhajati dva tednika popolnoma enake vsebine v češkem in nemškem jeziku. Oba tednika bota

Zadnje vesti.

Iz parlamenta.

Dunaj, 31. julija. Ministrski predsednik baron Hussarek je bil danes v posebni avdijenci sprejet pri cesarju, kateremu je predložil od obeh zbornic odobreni proračunski provizorij v sankcijo. Od cesarja sankcionirani zakon se objavi jutri v uradnem listu. S tem bo končano enomesečno ex lex-stanje.

Dunaj, 31. julija. Načelnik nemškega centra, baron Pantz, je načelniku zveze nemško-nacionalnih strank naznanil, da njegova skupina izstopi iz zveze. Zveza obstoji sedaj le še iz štirih skupin ter šteje 86 članov.

Hussarek prično pogajanja s strankami.

Dunaj, 31. julija. Ministrski predsednik baron Hussarek se bo naslednje dni pogajal s parlamentarnimi strankami, da se zagotovi zasedanje državnega zbora sredi meseca septembra. Še tekom tega tedna bo ministrski predsednik konferiral z zastopniki Češkega svaza.

Ministrstvo za ljudsko zdravje.

Dunaj, 31. julija. Minister dr. Horbaczewski je imenovan ministrom za ljudsko zdravje. Nova centralna oblast se v kratkem aktivira in prične takoj poslovati.

Iz ogrskega parlamenta.

Budimpešta, 31. julija. Danes sta se obe ogrski zbornici sestali na sejo. Poslanska zbornica je obravnavala predlogo o oskrbi vojaštva. Pred pričetkom seje so hrvatski poslanci od ministrskega predsednika zahtevali, naj se pri zakonu o oskrbi vojaštva opusti naslov »kr. ogrski honved«. Wekerle je zahtevo odklonil. Na to so se hrvatski poslanci posvetovali s hrvatskim ministrom Unkelhüsserjem ter bodo podali v zbornici tozadevno izjavo. — Magnatska zbornica se je bavila z vladno predlogo o reformi volilne pravice.

Ogrske aspiracije na Bosno.

Zagreb, 31. julija. Kakor poroča »Hrvatska Rijeka«, Ogrji živahno agitirajo v Bosni med katoliškimi Hrvati, med Srbi in mohamedanci, da bi se izjavili za priklonjenje Bosne k Ogrski. Grof Pallavicini da je bil v Bosni meseca januarja, škof Varadi se je trudil med katoliki, med katerimi bi bil za združenje z Ogrsko edino le mostarski škof Mišić, srbski metropolit Letica obdelava Srbe in šerif Arnautović mohamedance. Kakor pravi »Hrvatska Rijeka«, je pa vsa agitacija brez uspeha, ker edini legitimni zastop, ki naj se izreče o bodočnosti Bosne, je bosanski sabor, ne pa prisiljene izjave okrajnih in drugih sličnih zastopov. Po »Hrvatski Rijeki« so vsi Bosanci proti uniji z Ogrsko in za Jugoslavijo.

Umor nemškega maršala pl. Eichhorna v Kijevu.

Kijev, 30. julija. Proti generalfeldmaršalu von Aichhornu in njegovemu osebemu pobočniku Dresslerju je bil danes ob 2. popoldne na potu iz kazina v stanovanje v neposredni bližini stanovanja izvršen bombni atentat iz voza, ki se je pripeljal tik pred generala. Maršal Aichhorn in pobočnik sta težko ranjena. Atentatorja in izvoščka so aretirali. Dosedanje konstatacije kažejo, da je atentat povzročila socialna revolucionarna stranka v Moskvi, za katero stoji, kakor znano, ententa.

Berlin, 30. julija. Nemški cesar je poslal maršalu von Aichhornu povodoma atentata brzojavko, v kateri izraža svoje ogorčenje nad zločinom.

Kijev, 31. julija. Maršal von Aichhorn je sinoči ob 10. zvečer podlegel svojim ranam. Malo poprej je umrl stotnik Dressler.

Kijev, 31. julija. Preiskava je dognala, da se prijetni atentator imenuje Boris Donskij. Star je 23 let in je bil zaupnik socialno revolucionarne stranke v Moskvi, za katero stoji ententa. Šele pred par dnevi je prišel Donskij v Kijev z naročilom centralnega odbora socialnih revolucionarjev, da usmrti maršala Aichhorna. Imel je s seboj bombo in revolver.

Berlin, 31. julija. Maršalu von Aichhornu sta bili pri atentatu odtrgani obe roki; v stegnu je bil težko ranjen. Njegovemu pobočniku sta bili odtrgani obe nogi.

Dunaj, 31. julija. Ukrajinski poslanik na dunajskem dvoru, Lipinskij, je obiskal danes nemškega poslanika ter mu v imenu svoje vlade in ukrajinskega ljudstva izrekel globoko sožalje. Lipinskij je povdarjal, da so nemške in avstro-ogrske čete le vsled želja ukrajinske vlade prišle v deželo.

Berlin, 31. julija. Časopisje levice smatra kijevski atentat za resen opomin, da bo mir z Ukrajino ravno tako kakor tudi z Rusijo nemškemu ljudstvu naložil še marsikatero težko breme.

Cesar Viljem na početku petega vojnega leta.

Berlin, 31. julija. Povodom početka petega vojnega leta je cesar Viljem izdal oklic »nemškemu ljudstvu«. Štiri leta težkega boja — pravi cesar — so minula, polna slavnih dejanj. Za vse čase je podan vzor, kaj premore ljudstvo, ki se bori za pravično stvar, za svoj obstoj. Nemško ljudstvo se je izkazalo vredno ve-

like njegove naloge. Tudi v petem vojnem letu čakajo nemško ljudstvo še težke preskušnje, a naj pride karkoli najhujše je za nami. Kar se je doseglo na vzhodu in kar dozoreva na zapadu, nam daje poročstvo, da bo Nemčija ta vojni vihar prestala močna in silna. Z bolestjo se spominjamo na ta spominski dan težkih žrtev, ki smo jih darovali domovini. Vojna je povzročila v naših rodbinah občutne vrzeli. A naša sveta dolžnost je, da storimo vse, da ne bo tekla zastoni dragocena kri. Vse smo poskušali, da vrnemo svetu zopet mir. A klic po miru ni našel odmeva v sovražnikovih vrstah; še vedno izjavljajo, da se mora Nemčija uničiti. Zato se moramo boriti dalje, dokler nam sovražnik ne prizna pravice do življenja. — Cesar Viljem je nadalje izdal oklic nemški armadi in nemški mornarici, v katerem kliče svojo oboroženo silo na nadaljnji boj. »Vaša neupogljiva volja bo prinesla zmago v boju za pravice in svobodo Nemčije!«

Razlastitev privatnega kapitala na Ruskem.

Berlin, 30. julija. Inozemske agenture razširjajo vest, da so ustanovili na Ruskem velik sindikat trgovcev, ki ga podpirajo sovjeti in ki namerava polastiti se tu- in inozemskega kapitala. Tukajšnje časopisje je radi tega mnenja, da je bil sovjet prisiljen, pogajati se s kapitalisti. Toda vesti iz Moskve naznanjajo, da so take kombinacije in mnenja neosnovana in da se ni ustanovil nikdar kak velik sindikat. Gospodarske vesti nasprotno naglašajo, da je odprava kapitalističnega gospodstva uvedena skrajno radikalno. Da ni razlastila vlada privatnega kapitala že sedaj, se to ni zgodilo morda vsled tega, ker hoče imeti kake posebne ozire do kapitala, ampak zato, ker se hoče pripraviti na prehodno gospodarstvo. Za sedaj kapital še ni razlaščen, toda lastnikom je odvzeta pravica, da morejo razpolagati z njim. To pa se nanaša le na kapital, ki leži v bankah ali je investiran v akcijah. Od svojega kapitala sme porabiti lastnik le 6000 rubljev letno, več za lastne potrebe ne potrebuje. Ako potrebuje za izplačevanje svojih delavcev več denarja, mora prinesiti tozadevno potrdilo od krajevnega delovnega odbora. Razlastitev premoženja, ki se nahaja še v zasebnih rokah, po zasebnih stanovanjih, se izvrši pozneje tako, da bo denar, ki se nahaja v zasebnih rokah anuliran.

Demokratizacija vlade v Nemčiji.

Stockholm, 31. julija. Semkaj dospelosti vesti iz nemških parlamentarnih krogov zatrjujejo, da se pripravlja radikalna demokratizacija vladne metode v nemški državi. Voditelj socialno demokratične stranke poslanec Scheidemann bo baje poklican v kabinet.

Rusko-finska mirovna pogajanja.

Berlin, 31. julija. Ruska delegacija za rusko-finska mirovna pogajanja je dospela danes v Berlin, kjer se bodo mirovna pogajanja nadaljevala.

Boljševiki proti Čeho-Slovakom.

Petrograd, 31. julija. Glasilo osrednje vlade, »Pravda«, poroča: Na jaroslavski kolodvor v Moskvi je dospelo 45 češko-slovaških častnikov, ki so hoteli odpotovati k svojim četam. Vsled odredbe generala Brujeviča so oba častniška vagona ustavili ter častnike zaprli kot sovražnike ruske republike. Francoski konzul je vložil protest proti aretaciji častnikov, a komisar za vnanje zadeve protesta ni priznal.

Moskva brez kruha.

Moskva, 31. julija. Oklic ljudskega komisarja za notranje zadeve povdarja, da sta Moskva in Petrograd že štiri dni brez kruha, ter nujno pozivlje gubernije in okrožne oblasti, naj store vse, kar možno, da se omejeni mesti rešita lakote.

Kolera v Petrogradu.

Stockholm, 31. julija. Poveljnik mesta Petrograda je zapovedal prebivalcem, katerih bivanje v mestu ni neobhodno potrebno, da zapuste Petrograd, ker je položaj v mestu vsled kolere in lakote obupen. V Petrogradu je včeraj 209 oseb na kolero obolelo.

Lansdowne za mir.

Stockholm, 31. julija. V liberalnem glasilu »Daily News« objavlja lord Lansdowne novo izjavo za mir, v kateri povdarja, da Fochevi uspehi tudi topot niso prinesli odločitve. Lansdowne opozarja obe zbornici na njih parlamentarno dolžnost, naj z vsemi sredstvi delujejo na to, da se krvavo klanje narodov konča na podlagi sporazumnega miru.

Mirovna smer francoskih delavcev.

Geneve, 30. julija. Clemenceaujevi nasprotniki so dosegli pod vodstvom poslanca Lorgueta na pariškem socialističnem shodu velik uspeh. Zahteve Lorgueta, naj se nemudoma revidirajo francoski vojni cilji in naj se skliče splošna mednarodna socialistična konferenca, je sprejelo zbrano delavstvo s 1544 glasovi, dočim je bilo oddanih za predlog poslanca Renaudela, ki je zahteval obnovev sklepov londonske delavske konference, le 1172 glasov. Impozantna večina Lorgueta, ki je dosegel

Shodi.

— Javen shod za rudarje in ostale delavce v Idriji se bo vršil v nedeljo, dne 4. avgusta ob 9. uri popoldne v pisarni pri »Črnem orlu« v Idriji z dnevnim redom: 1. Poročilo delavskega sveta in delegacije. 2. Slučajnosti. Delavci — rudarji pridite vsi!

— Hrastnik. V nedeljo, dne 4. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne se vrši društveni shod rudarske podružnice. Na shodu poroča sodrug Čobal. Rudarji in žene, udeležite se polnoštevilno shoda!

Agitirajte za „Naprej“! Pošiljajte ga vojakom!

končno celo sodelovanje. pomeni, da je 30 odstotkov francoskega delavstva odločno proti politiki francoske vlade.

Vojni svet v Parizu.

Zeneva, 31. julija. Kakor se iz Pariza brzojavno poroča, se vojni svet entente prihodnji teden zopet se- stane v Parizu. Posvetovanj vojnega sveta se prvih udležita tudi Brazilija in nova sibirski republika.

Nov angleški vojni kredit.

London, 31. julija. Finančni minister Bonar Law predloži jutri poslanski zbornici predlogo za vojni kredit v znesku 70 milijonov funtov šterlingov. To je najvišji vojni kredit od početka vojne. Kredit bo omogočil vladi nadaljevanje vojne do konca meseca oktobra. Ministrski predsednik bo prihodnji teden podal v parlamentu iz- javo o splošnem vojnem položaju.

Premog za Holandsko.

Amsterdam, 30. julija. Med nemškimi in holand- skimi zastopniki je prišlo glede dobave 120.000 ton pre- moga mesečno do soglasja. Nemčija bo dobavila Holand- ski omenjeno množino premoga; cena znaša 90 goldi- narjev za tono. Pogodba pa iz posebnih ozirov še ni pod- pisana, vendar stopi v veljavo že 1. avgusta.

Položaj na Bakuju.

Kovno, 30. julija. Mesto Baku je od vseh strani popolnoma odrezano in le s težavo more še vzdrževati promet s Kaspijskim morjem. V mestu prevladujejo za- stopniki sovjeta. Živil primanjkuje. Petrolejska industrija počiva.

Ameriško »socialistično« odposlanstvo.

Bern, 30. julija. O odposlanstvu sedmih zastopni- kov ameriških socialistov v Evropo pravi Morris Hill- quith, kandidat socialistične stranke pri zadnji volitvi žu- pana v Novem Yorku naslednje: Može tega odposlan- stva nikakor niso člani socialistične stranke. Oni stranke ne zastopajo in njihova misija je brezpomembna. Dva zastopnika tega odposlanstva sta sicer bila nekdanji člana izvrševalnega odseka ameriške socialistične stranke, pa sta izstopila iz stranke.

Murmanska pogodba z entento.

Murmanska pogodba zavezniških sil z murmanskim sovjetom ima med drugim naslednjo vsebino: Murman- ski sovjet je potrdil enoglasno pogodbo z Anglijo, Fran- cijo in Ameriko: 1. Pogodba se sklone v varstvo mur- manskega ozemlja proti osrednjim silam. 2. K murman- skemu ozemlju spadata prejšnja okraja Arhangelsk in Kem. 3. Vse oborožene ruske sile murmanskega ozemlja so podvržene ruskemu poveljstvu, ki ga imenuje mur- manski sovjet. 4. Zastopniki entente podpirajo to rusko poveljstvo z opremo, preskrbo, transportom in vežba- njem ruskih vojnih sil. 5. Vso notranjo upravo ima v ro- kah murmanski sovjet. 6. Ententa se v notranje zadeve ne bo vmešavala. 7. Vsled tega, ker je prehranjevanje murmanskega ozemlja iz Rusije onemogočeno, more skr- beti za to ententa. 8. Razdeljevanje se vrši od strani ruskih oblasti. 9. Ravnotako se zaveže ententa, da bo skrbela tudi za manufakturne in podobne potreščine in 10. za tehnični material. 11. Vsi ti izdatki se prepišejo na račun ruskega dolga dotičnim državam. 12. Anglija, Francija in Amerika podpirajo murmansko vlado. 13. V veljavo stopi pogodba, kadar jo podpiše murmanska vla- da in traja tako dolgo, dokler ne postanejo odnosi ru- ske centralne vlade do murmanske vlade in entente zo- pet normalni. 14. Ententa se zaveže, da nima pri tem no- benih zavojevalnih namenov in da je namen pogodbe le ta, da se ohrani murmansko ozemlje nedotaknjeno za ve- liko enotno Rusijo.

Aprovizacija.

Mast na zelene izkaznice A prejmejo stranke v soboto, dne 3. avgusta popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: Od pol 2. do 2. št. 1 do 60, od 2. do pol 3. št. 61 do 120, od pol 3. do 3. št. 121 do 180, od 3. do pol 4. št. 181 do 240, od pol 4. do 4. št. 241 do 300, od 4. do pol 5. št. 301 do 360, od pol 5. do 5. št. 361 do 420, od 5. do pol 6. št. 421 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 20 dlkg masti. Kilogram stane 10 K. Mast dobe vsi pri- padniki te skupine. Izkazati se je pri nakupu masti z rumeno izkaznico za mast (odreže se kupon za avgust), nastavljeni južne železnice morajo prinesiti nakupno knjižico in nastav- ljenci državne železnice svojo železniško legi- timacijo. Brez teh dokazil ne dobi nihče masti.

Marmelada na rumene izkaznice C prej- mejo stranke v petek, dne 2. avgusta in v so- boto, dne 3. avgusta pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: V petek, dne 2. av- gusta popoldne od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 601 do 800, od pol 3. do pol 4. št. 801 do 1000, od pol 4. do pol 5. št. 1001 do 1200, od pol 5. do pol 6. št.

1201 do 1400. V soboto, dne 3. avgusta dopol- dne od 8. do 9. št. 1401 do 1600, od 9. do 10. št. 1601 do 1800, od 10. do 11. št. 1801 do 2000, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 2001 do 2200, od pol 3. do pol 4. št. 2201 do 2400, od pol 4. do pol 5. št. 2401 do 2600, od pol 5. do pol 6. št. 2601 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 kg marmelade. Kilogram stane 2 K.

Razno.

* **Krompir** — zdravilo proti lakoti seve v prvi vrsti, pa tudi proti protinu. V novejšem času izdelujejo namreč iz krompirjevega soka mazilo, ki velja baje kot dobro zdravilo proti omenjeni bolezni.

* **Neki vodja svetovnega društva.** »Poale- Zion« je dobil od židovskih kolonizacijskih de- lavcev v Palestini nujno prošnjo za moralno in finančno podporo. V prošnji za pomoč, pravijo palestinski židje, da ne morejo dobiti, od časa okupacije Palestine od Angležev, ni- kakega dela več.

* **Neki iz Amerike** se vrnivši švedski Ame- rikanec, poroča listu »Nga Dagligt Allekanda«, da je bil obsojen prejšnji tajnik Fordove mi- rovne konference Lockmer na 2 leti ječe, ker ni hotel, da bi nehal v Ameriki s svojim delom za mir.

* **Plače 50.000 delavcev** ameriških že- lezniških delavnic so bile zvišane od vlade za 68 pencev na uro. Od 1. avgusta je uveden osemurni delavnik. Iz delovanja »Urađa za zmanjševanje vojnega oderuštva«. Ta urad je napravil tekom minolega tedna 531 uradnih obravnav in 61 hišnih preiskav. Preizkušali so posebno jedilne liste, če odgovarja cene raz- meram. Pri preiskavi špediterskih skladišč so našli v Leinkaufovem zavodu 34 paketov bla- ga, večinoma mirovnega izdelka. Cenijo ga na 120.000 kron. Blago so zaplenili.

* **Nova velika telegrafična postaja.** »Ti- mes« poročajo iz Buenos Airesa, da je prosila družba Siemens-Schuckert, kot zastopnica te- legrafične družbe v Berlinu, za dovoljenje, da sežida brezžično telegrafično postajo za inter- nacionalne trgovske potrebe. Načrt bodo pred- ložili šele leto po podpisani koncesiji, v slučaju, če ne bo to po vojski ovirano. Mesec pozneje bodo začeli z zidavo.

— **Velika železniška katastrofa na Japonskem.** Na kolodvoru Šimonseki na Japonskem je eksplodirala ve- lika množina municije ravno v trenutku, ko je pripeljal na postajo ekspresni vlak iz Kiota. Okoli sto oseb je bilo ubitih oziroma ranjenih.

Umetnost in književnost.

Izšla je brošura »Demokratizem in žen- stvo«, katero je spisala Alojzija Štebi. Cena K 1. Brošura je lična in podučna, zato jo naše- mu ženstvu toplo priporočamo.

»Novo društvo«, socialistična smotra, je izšla v Zagrebu. Naročnina do konca t. l. je 9 kron. Naroča se pri upravi Zagreb, Kačičeva ulica, broj 9. a I. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Pisarna: Turjaški trg 4/I. — Uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. — Ob nedeljah in praznikih blagajna ne uraduje.

Zdravniki gg.:

Dr. Košenina Peter, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od pol 11. do pol 1. opoldne.

Dr. Kraigher Alojzij, splošno zdravljenje, ordinira od 1. do 3. popoldne, Poljanska cesta 18.

Dr. Zajec Ivan, splošno zdravljenje, ordinira od pol 10. do pol 11. dopoldne v bla- gajni, od 2. do 3. popoldne v Franciškanski ulici 2.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, in njih svoji vkolikor so opravičeni do zdravniške pomoči, se morajo v vsakem primeru zglasti v pisarno bolniške blagajne, da dobe nakaznico za zdravnika; brez nakaznice ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Bolniški list, ki ga izpolni zdravnik, mora bolnik takoj oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih ordinirajo zdrav- niki le v nujnih primerih. Zdravila se dobivajo v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščina se iz- plačuje ob sobotah od 8. do 1. ure popoldne, če je ta dan praznik, dan prej. Bolnike, ki se za- radi bolezni ne morejo zglasti sami, mora prigrasiti kdo drugi. Potrebna specialna zdravljenja dovoljuje blagajna po nasvetu zdravnikov.

Načelstvo.

Konsumno društvo rudarjev v Hrastniku

reg. zadr. z om. jamstvom.

Prodaja specerijskega blaga,
blaga za obleke, storje-
nih oblek za otroke,
nogavic, čevljev,
srajc i. t. d. po
najnižji
ceni.

Zadruga toči v svoji gostilni
pristna vina.

Člani kupujejo vse svoje potreb-
ščine v lastnem podjetju.

Član lahko postane vsakdo.
Delež znaša le 40 kron.

Srbenje
Garje
Lišaj
Hraste

Najzanesljivejše sredstvo proti temu je

PARATOL
domače mazilo,

Ne maže, je brez duha, torej tudi čez dan uporabno.
Velik lonček K 5; rodbinski lonček K 9. PARATOL-
PRAŠEK varuje občutljivo kožo. Škatlja stane K 3.

Oboje se dobi proti predplačilu ali povzetju pri
Paratol delavnice lekarnarja **Ulmer,**
BUDAPEŠTA VII—11., ROZSA UTCA 21.

Nadomestilo mila

za pranje perila, izborni penec in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj, t. j. 5 kilogr. K 12, 1 zavoj za 10 kg 23 K. Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14. Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18. Roza barve, 1 zavoj 24 kosov K 18. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. — Izvozno podjetje **M. Jünker v Zagrebu 40, Petriška ul. 3/III, tel. 23-27.**

SIGORIN
zatre čudo-
vito naglo **STENICE**

Vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se povsod. Glavna razpo- šiljalnica: **Lekarna 'pri upanju' (Apotheke zur Hoffnung): Pécs 46, Ogrsko.**